

## Tapakasvatus osana laaja-alaisen osaamisen oppimisjatkumoa

<i>Laaja-alainen osaamiskokonaisuus</i>	Vuosiluokat 1-2	Vuosiluokat 3-6	Vuosiluokat 7-9
			L1: Ohjataan ajatusten perusteluun, itsen ja toisten kuunteluun ja empatiaan tarjoamalla tilaisuuksia näiden taitojen harjoitteluun.
		L1: Vahvistetaan yhdessä työskentelyn taitoja.	L2: Edistetään suunnitelmallisesti luottamusta ja kunnioitusta kaikkia ihmisryhmiä kohtaan, harjoitellaan rakentavaa mielipiteen ilmaisua, hyviä tapoja ja toisen asemaan asettumista sekä tuetaan oppilaiden kulttuuri-identiteetin muodostumista ja itsearvostusta.
	L1: Kannustetaan oppilaita kysymään ja kuuntelemaan.	L2: Harjoitellaan lisäksi toisen asemaan asettumista.	L3: Ohjataan vastuunottoon itsestä ja toisista, hyvien tapojen mukaiseen ja vastuulliseen toimintaan myös liikenteessä ja tieto- ja viestintäteknologian (tv) käytössä.
<i>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</i>	L2: Rohkaistaan myönteiseen vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön sekä ystävällisiin ja hyviin tapoihin.	L3: Kehitetään tunne- ja sosiaalisia taitoja, harjoitellaan eri tilaisuuksissa hyviä tapoja sekä kannustetaan ottamaan vastuuta ilmapiiristä ja omien rajojen suojaamisesta.	L4: Harjoitellaan kulttuurista ja katsomuksellista lukutaitoa ja tietoa eri yhteyksissä käytettävistä teksteistä.
<i>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</i>	L3: Tavoitellaan ikäkaudelle sopivaa vastuunottoa tehtävistä, harjoitellaan tunnetaitoja sekä ohjataan sääntöjen ja hyvien tapojen noudattamiseen kannustavaa palautetta antaen.	L4: Syvennetään tekstien perusluku- ja kirjoitustaitoa.	L5: Syvennetään osaamista eettisesti kestävästä tv:n käytöstä, tietoturvasta, tietosuojasta ja tekijänoikeuksista sekä saadaan kokemuksia yhteisöllisten palvelujen vuorovaikutuksesta myös kansainvälisesti.
<i>Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)</i>	L4: Kehitetään tekstien perusluku- ja kirjoitustaitoa.	L5: Käsitellään lisäksi tekijänoikeuksien perusteita, yhteisöllisten palvelujen käyttöä ja vastuunottoa viestinnästä.	L6: Oppilaat saavat kokemuksia myös työelämästä, harjoittelevat asianmukaista käyttäytymistä ja yhteistyötaitoja sekä osallistuvat projektityöskentelyyn verkostoituen jopa kansainvälisesti.
<i>Monilukutaito (L4)</i>	L5: Pohditaan tieto- ja viestintäteknologian (tv) merkitystä ja harjoitellaan hyviä ja turvallisia tv:n käyttötapoja.	L6: Tarjotaan lisäksi yhteistyötä koulun ulkopuolisten tahojen kanssa ja ohjataan ponnistelemaan yhteisen tavoitteen eteen.	L7: Harjoitellaan toimintaa demokraattisen yhteiskunnan jäsenenä sekä näkemysten ilmaisemista osallistumalla. Oppilaille tulee tunne kuulluksi ja arvostetuksi tulemisesta, kun heille tarjotaan mahdollisuuksia osallistumiseen. Näin he myös oppivat toimivia vaikuttamisen tapoja.
<i>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</i>	L6: Tarjotaan tilaisuuksia yksin ja yhdessä työskentelyn opetteluun, rohkaistaan itseluottamukseen ja annetaan ryhmässä toimimiseen ohjausta.	L7: Tutkitaan rauhaan, tasa-arvon, demokratiaan ja ihmisoikeuksiin liittyviä kysymyksiä sekä harjoitellaan yhteistyötä, ristiriitojen käsittelyä ja ratkaisujen etsimistä koulun yhteisöissä.	<b>Ohjataan vastuunottoon itsestä, kavereista ja lähiympäristöstä sekä yhteisöllisyyteen (ei hyväksytä kiusaamista, syrjintää).</b> <b>Vahvistetaan opiskelumotivaatiota välittämällä, kohtaamisella ja monimuotoisella oppimisen tukemisella.</b> <b>Arviointi ja palaute ovat vuorovaikutteisia, oppimista ohjaavia ja tavoitteelliseen yksilö- ja ryhmätyöskentelyyn kannustavia.</b>
<i>Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)</i>	L7: Keskustellaan oikeudenmukaisuuden ja vastavuoroisuuden merkityksestä ja tutustutaan sääntöihin.	<b>Ohjataan omien rajojen ja oikeuksien tunnistamiseen sekä omien velvollisuuksien ja vastuun ymmärtämiseen.</b> <b>Ohjataan rakentavaan mielipiteiden ilmaisuun ja vuorovaikutukseen sekä kiusaamattomuuteen ja syrjimättömyyteen.</b>	
<i>Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen (L7)</i>	<b>Tuetaan itseluottamusta ja ohjataan yhdessä toimimiseen.</b>		
<i>Yleiset tavoitteet opetukselle</i>			